

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/66/2022
Identifikačné číslo spisu:	1211209304
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1211209304.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Beaty Miničovej v spore žalobcu Igor Boledovič - IBO, 914 43 Omšenie 116, IČO: 17 749 395, zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA ŠTRBÁŇ, s.r.o., Púchov, Dvory 1932, IČO: 36 867 454, proti žalovanej Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Bratislava, Mlynské nivy 59/A, IČO: 35 829 141, zastúpenej SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 54Cb/119/2011, o zaplatenie 21 219,96 eura s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 5. mája 2022 č. k. 4Cob/95/2020-784, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaná má n á r o k voči žalobcovi na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 18. júna 2019 č. k. 54Cb/119/2011-673 v znení opravného uznesenia z 22. januára 2020 č. k. 54Cb/119/2011-756 a opravného uznesenia z 27. mája 2020 č. k. 54Cb/119/2011-766, prvým výrokom zaviazal žalovanú na povinnosť zaplatiť žalobcovi 21 219,96 eura spolu so 14,25% úrokom z omeškania ročne od 12. decembra 2008 do zaplatenia s poukazom na § 10 ods. 1 písm. b) zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike (ďalej len „zákon o energetike“), § 2 ods. 1, § 488, § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 2, § 365 ods. 1, § 369 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“). Druhým výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100% s poukazom na § 262 ods. 1 a 2, § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, (ďalej len „CSP“).

2. Na odvolanie žalovanej, Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom z 5. mája 2022 č. k. 4Cob/95/2020-784 po zopakovaní dokazovania rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a dovolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Krajský súd uviedol, že žalobca sa v tomto spore domáhal zaplatenia sumy 21 219,96 eura od žalovanej titulom neuhradenej časti faktúry, ktorou žalobca fakturoval v súlade s § 10 ods. 3 zákona o energetike náhradu nákladov, vynaložených pri odstraňovaní porastov za výrub porastov v ochrannom pásme.

4. Odvolací súd sa ako prvou zaoberal odvolacou námietkou žalovanej, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože nezákonne predikoval primeranosť spôsobu vykonaného výrubu len na základe výsluchu žalobcu a výpovede znalca U.. S. B., ktorý ani len nevykonal obhliadku ochranného pásma pred výkonom prác. Odvolací súd prisvedčil žalovanej, že okresný súd pri svojom rozhodovaní nebral do úvahy výpoveď žalovanej a svedkov navrhnutých žalovanou, ani listinné dôkazy (najmä na predložené Odborné vyjadrenie č. 2/2009 znalkyne B. U.. K. Z., T.. zo 14. januára 2019), ktoré predložila na preukázanie svojich skutkových tvrdení.

5. Podľa odvolacieho súdu nie je jasné, z akého dôvodu súd prvej inštancie nebral do úvahy odborné vyjadrenie znalkyne, v dôsledku čoho bolo porušené právo žalovanej na spravodlivý súdny proces. Rozhodnutie okresného súdu neobsahuje ani relevantné zdôvodnenie, prečo súd prvej inštancie nezobral do úvahy žalovanou navrhované dôkazy. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na výzvu z 26. mája 2008, ktorá presne stanovovala, aké porasty majú byť predmetom výrubu v ochrannom pásme a bola aj v súlade so zákonom o energetike platným v čase výrubu, keďže tento predpokladal, že výrub sa ma striktne týkať len porastov, ktoré bolo potrebné odstrániť na zabezpečenie bezpečnosti alebo spoľahlivosti energetického zariadenia z hľadiska ich rozsahu a spôsobu vykonania v ochrannom pásme. Z vykonaného dokazovania ani z výsluchu znalca U.. B. (ktorý na mieste výrubu nevykonal obhliadku), nemal odvolací súd za preukázané, že bolo potrebné v zmysle zákona o energetike odstrániť všetky porasty.

6. Odvolací súd dodal, že znalecké posudky, ktoré vyhodnocoval súd prvej inštancie nemôžu byť relevantných základom pre vydanie spravodlivého rozhodnutia súdu, keďže ich závery boli spochybnené v Odbornom vyjadrení číslo 2/2019, vypracované B. U.. K. Z., T.., znalkyňou v odbore lesníctvo, odvetvie hospodárska úprava lesov, pestovanie lesov, spracovanie dreva, odhad hodnoty lesov, ktoré dal znalkyni vypracovať žalovaný, za účelom odborného vyjadrenia k znaleckému posudku žalobcu a k znaleckému posudku súdu, ktorá mala posúdiť, či predmetné znalecké posudky môžu byť relevantným prostriedkom pre určenie výšky. Z odborného vyjadrenia vyplýva, že preukázateľné vynaložené náklady nie je možné jednoznačne definovať na základe znaleckých posudkov predložených v predmetnom konaní. Pojmy používané znalcami nie sú uvedené tak, aby bolo jednoznačne možné určiť, čo vlastne vypočítali. Preukázateľné náklady neobsahujú priemerný zisk a ani DPH. Znalecké posudky nie sú vypracované tak, aby bolo možné bez pochybností určiť preukázateľné náklady za výrub stromov v ochrannom pásme.

7. Krajský súd zdôraznil, že v danom prípade sa vzťah strán sporu spravuje občianskym zákonníkom s tým, že znaleckým posudkom predloženým žalobcom bola určená primeraná náhrada vypočítaná na základe Smerných orientačných nástrojov stavebných prác 2008-800-1-Zemné práce (CENEKON Bratislava), ktoré predstavujú štandardné cenníkové vyhotovenie s kalkulačným rozkladom jednotkovej ceny (materiál, mzdy, stroje, réžia, zisk), vyjadrením prácnosti a hmotnosti. Taktiež podľa odvolacieho súdu ani z posudku vypracovaného znalcom U.. Z. D. nie je možné spravodlivo určiť preukázateľne vynaložené náklady na výrub. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že nie je možné takto určenú sumu v znaleckých posudkoch zamieňať s preukázateľnými nákladmi, ktoré mali byť žalovanou uhradené v zmysle zákona o energetike žalobcovi, nakoľko zákon o energetike neumožňuje vlastníkom pozemkov pri vykonaní výrubu v ochrannom pásme vykazovať akýkoľvek zisk a žalovanej ukladá len povinnosť uhradiť preukázané náklady bez akejkoľvek odmeny vlastníka pozemku za vykonané činnosti.

8. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nedoložil žiadne relevantné dôkazy svedčiace o tom, že žalovaná suma predstavuje náhradu nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti s odstraňovaním porastov. Náklady preukázané žalobcom faktúrou ďalej nie sú bližšie špecifikované, nie je bližšie špecifikované z čoho konkrétne pozostávali a predovšetkým, či boli tieto náklady, deklarované

žalobcom aj skutočne vynaložené, z ktorých dôvodov žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania skutočne vynaložených nákladov, v dôsledku čoho si spôsobil dôkaznú núdzu.

9. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené s poukazom na § 388 CSP uviedol, že súd prvej inštancie na základe nesprávne zisteného skutkového stavu dospel k nesprávnemu právnemu záveru, a preto rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

10. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č.l. 796 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalobcu ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

11. Žalobca (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP uviedol, že postupom odvolacieho súdu bolo v dôsledku porušenia procesných noriem upravujúcich zákonný postup konajúceho súdu pri prejednaní súdnej veci porušené jeho ústavné právo na spravodlivý proces. A to konkrétne tým spôsobom, že odvolací súd svojim arbitrárnym procesným postupom pri hodnotení dôkazov, ktorého výsledky nesprávnym spôsobom interpretoval výlučne v prospech žalovanej a na ťarchu žalobcu (v dôsledku čoho navyše dostatočne nezistil skutkový stav, a to v príkrom a neodôvodnenom rozpore so skutkovými zisteniami okresného súdu) porušil ústavné právo žalobcu na súdnu ochranu, ktorého imanentnou súčasťou je v oblasti súkromnoprávných sporov medzi dvoma sporovými stranami aj zásada rovnosti zbraní.

12. Dovolateľ uviedol, že v súdnom spore boli predložené dva znalecké posudky, ktorými znalci konštatovali, že náklady (cena) za odstránenie porastov predstavuje sumu 20 301,50 eura + náklady na vypracovanie znaleckého posudku 507,54 eura, z ktorých znaleckých záverov vychádzal aj okresný súd vo svojom rozsudku. Vo vzťahu k predloženým znaleckým posudkom odvolací súd konštatoval, že znalci vychádzali zo všeobecných štatistických ukazovateľov, a nie z preukázaných nákladov, ktoré žalobcovi reálne vznikli pri odstránení porastu v ochrannom pásme vedenia, a preto nebolo možné, aby boli relevantným základom pre vydanie rozhodnutia.

13. Odvolací súd teda podľa názoru dovolateľa svojvoľne, nedôvodne a v rozpore so skutočným skutkovým stavom vyhodnotil oba v sporovom konaní vypracované znalecké posudky ako bezpredmetné a dôkazne irelevantné, a to výlučne na základe svojej úvahy ohľadom údajnej nesprávnosti metódy výpočtu primeranej náhrady za uskutočnenie odstraňovania porastov. V rámci zaužívanej súdnej praxe a ustálenej judikatúry všeobecných súdov možno podľa dovolateľa nepochybne konštatovať, že súd sa v rámci svojej hodnotiacej právomoci znaleckých posudkov obmedzí výlučne na kontrolu dodržania spôsobu spracovania znaleckého posudku a jeho formálne náležitosti, pričom súd nemá spôsobilosť po vecnej a odbornej stránke preskúmať znalecké závery.

14. Dovolateľ je názoru, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku neuvádza, akých pochybení sa znalci mali dopustiť pri vypracovaní svojich znaleckých posudkov v tom smere, ktoré ustanovenia a/alebo normy a/alebo znalecké postupy mali dotknutí znalci porušiť. Keďže prvoinštančný súd v rámci svojej právomoci mal účelne a odôvodnene vyhodnotiť oba znalecké posudky (U.. B. a U.. D.), nebol podľa dovolateľa na strane odvolacieho súdu založený žiadny legitímny a zákonný dôvod, aby takúto hodnotiacu činnosť okresného súdu radikálne a svojvoľne zmenil v neprospech žalobcu. Dovolateľ dodal, že odborné vyjadrenie predložené žalovanou nemá odbornú váhu ako znalecký posudok, z ktorého dôvodu takéto odborné vyjadrenie U.. Z. považuje dovolateľa (v zhode s názorom prvoinštančného súdu) za irelevantné a pre merito veci nepotrebné.

15. Ohľadom dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ uviedol, že mu ako

žalobcovi patrí náhrada preukázaných nákladov, pričom Zákon o energetike a/ani iný normatívny predpis bližšie nekonkretizuje túto náhradu, čo do kvalitatívnej a kvantitatívnej stránky. Aj s prihliadnutím na absenciu zákonnej konkretizácie pojmu „náhrada preukázaných nákladov“ je z pohľadu dovolateľa nanajvýš dôvodné a legitímne, keď je táto náhrada objektivizovaná práve znaleckým posudkom, ktorý postup zvolil žalobca aj v tomto prípade.

16. Zohľadňujúc právne posúdenie veci odvolacím súdom tým spôsobom, že na strane žalobcu nebol založený nárok na náhradu preukázaných nákladov za odstránenie porastov v zmysle vtedy účinného ust. § 10 ods. 3 Zákona o energetike, došlo podľa názoru dovolateľa k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keďže má za to, že na jeho strane bol založený nárok na náhradu preukázaných nákladov za odstránenie porastov, a to vo výške uplatnenej v podanej žalobe bližšie konkretizovanej v oboch znaleckých posudkoch.

17. Zároveň dovolateľ zdôraznil, že žalovaná v predchádzajúcich prípadoch odstraňovania porastov žalobcom na ním užívaných pozemkoch mu zaplatila náhradu nákladov na základe znaleckých posudkov vypracovaných rovnakým spôsobom, rovnakou metodikou a (v niektorých prípadoch) aj rovnakými znalcami, čo aj prvoinštančný súd hodnotil ako medzi stranami sporu zaužívanú prax podľa § 264 ods. 1 a 2 ObZ.

18. Ďalej podľa dovolateľa došlo zo strany odvolacieho súdu k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci aj vo vzťahu k uplatneniu právneho režimu Občianskeho zákonníka na záväzkový vzťah vzniknutý medzi stranami sporu v súvislosti s odstránením porastov. Tento svoj právny názor podľa dovolateľa krajský súd nekonkretizuje a bližšie nezdôvodňuje, čo zakladá vadu nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku a aj porušenie ústavného práva žalobcu na spravodlivý proces.

19. Z pohľadu dovolateľa je preukázané, že žalovaná konala v súvislosti s jej požiadavkou na odstránenie porastov (uplatnením výzvy na odstránenie porastov), s kontrolou činnosťou a s tým súvisiacimi činnosťami, ako aj v súvislosti s platením náhrady preukázaných nákladov žalobcovi (napr. si uplatnil aj príslušný odpočet DPH) pri výkone svojej podnikateľskej činnosti. Rovnako je preukázané, že aj žalobca konal pri odstránení porastov v rámci svojej podnikateľskej činnosti, keď okrem iného použil na odstránenie porastov zariadenia a mechanizmy určené na jeho podnikateľskú činnosť, ako aj vystavil žalovanej za náhradu nákladov (cena za odstránenie porastov) príslušný účtovný doklad - faktúru, z ktorej odviezol do štátneho rozpočtu aj tomu zodpovedajúcu DPH. Pre účely komplexnosti žalobca dodal, že aj užívanie predmetných pozemkov uskutočňuje žalobca v rámci svojej podnikateľskej činnosti. V nadväznosti na tieto medzi stranami sporu nesporné skutočnosti má žalobca za to, že strany sporu (obe) konali v súvislosti so súdenou vecou v rámci svojej podnikateľskej činnosti, ergo ich mimozmluvný záväzkový vzťah je potrebné subsumovať pod režim Obchodného zákonníka, ktorá skutočnosť má podstatný vplyv aj na uplatnenie adekvátnej výšky úrokov z omeškania.

20. Preto dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, prípadne zmenil a žalobe vyhovel. Žalobca si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

21. Žalovaná vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedla, že sa plne stotožňuje s argumentáciou a závermi odvolacieho súdu uvedenými v napadnutom rozsudku. Odvolací súd podrobil podrobnému posúdeniu všetky žalobcom predložené dôkazy, ich dôkaznú silu a výpovednú hodnotu, a tiež hodnotil nevykonanie žalovanou navrhnutých dôkazov v prvoinštančnom konaní.

22. Z vykonaného dokazovania, ani z výsluchu znalca U. B., ktorý na mieste výrubu nevykonával obhliadku, nemal odvolací súd za preukázané, že bolo potrebné v zmysle zákona o energetike (účinného v čase vykonania výrubu) odstrániť všetky porasty. Žalobca nepreukázal reálny výrub v dotknutej lokalite, ktorý by spĺňal kritériá definované zákonom o energetike a v nadväznosti na uvedené ani nárok na preukázateľné náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s odstraňovaním porastov.

23. Žalovaná zdôraznila, že žalobcom tvrdené porušenie práva na spravodlivý proces je založené výlučne na jeho nesúhlase s hodnotením predložených dôkazov odvolacím súdom. Žalovaná má za to, že žalobcovi sa neznemožnilo, aby uskutočňoval svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces s tým, že konanie nie je zaťažené vadou zmätočnosti a z daného dôvodu navrhuje dovolaciemu súdu dovolanie odmietnuť.

24. V súvislosti s ďalšou dovolacou námietkou nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaná uviedla, že významnou z pohľadu rozhodovania v spore je taká právna otázka, ktorú musí mať súd ustálenú pred tým, resp. súbežne, ako pristúpi k riešeniu skutkových otázok a zisťovaniu skutkového stavu. V prípade, ktorý je predmetom tohto sporu bolo zo strany súdu potrebné v prvom kroku ustáliť, či žalobcom uplatnený nárok zodpovedá kritériám § 10 ods. 1 písm. b) a ods. 3 zákona o energetike, a či žalobca svoj nárok preukázal. Uvedené skutkové otázky žalobca predloženými dôkazmi podľa žalovanej nedokázal.

25. Preto žalovaná dodala, že k otázke podradenia vzťahu strán sporu pod právnu úpravu občianskeho zákonníka sa odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia vyjadril, avšak uvedenú otázku nemožno s ohľadom na predmet sporu považovať za zásadnú. Aj v prípade jej ustálenia by rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo iné. Uvedená právna otázka bola len jednou z viacerých, ktoré odvolací súd podrobil posúdeniu. Podľa žalovanej však nespĺňala kritérium otázky zásadného právneho významu na vyriešení, ktorej by rozhodnutie odvolacieho súdu zásadne spočívalo.

26. Odvolací súd podľa žalovanej správne vyhodnotil, že sa v danom prípade nejedná o obchodnoprávny, ale o občianskoprávny vzťah. Poukázal pritom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, v ktorom krajský súd v obdobnom prípade (tiež sa jednalo o výrub porastov) dospel k záveru, že strany sporu sú v občianskoprávnom a nie v obchodnoprávnom vzťahu. Medzi stranami sporu nedošlo k uzatvoreniu zmluvy o dielo podľa Obchodného zákonníka, na základe ktorej by bol žalobca povinný vykonať práce odstraňovania porastov a žalovaná povinná zaplatiť žalobcovi dohodnutú cenu diela. Strany sporu konali výlučne v zmysle ustanovení zákona o energetike, na základe ktorých mohol žalobca ako vlastník po predchádzajúcej výzve žalovanej sám nebezpečné porasty odstrániť, či okliesňovať, za čo mu vznikol v súlade s § 10 ods. 3 zákona o energetike po vykonaní prác nárok na náhradu preukázaných nákladov.

27. Vzhľadom na uvedené má žalovaná za to, že žalobcom tvrdená existencia právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, nie je daná. Nastolená otázka preto nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Z uvedeného dôvodu nie je dôvod na meritórny prieskum veci (nesprávne právne posúdenie) dovolacím súdom, ktorý by bol spôsobilý privodiť zrušenie/zmenu napadnutého rozhodnutia.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaná navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písmeno c) CSP ako neprípustné odmietol a priznal jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%. V prípade, ak by dovolací súd dospel k záveru, že je daná prípustnosť dovolania, žalovaná navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol a priznal jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

30. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí,

že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (por. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

31. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

32. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie zmenený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

33. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

34. Túto vadu vzhliadol dovolateľ v takom postupe odvolacieho súdu, v porušení zásady hodnotenia dôkazov, kedy odvolací súd dôkazy interpretoval výlučne v prospech žalovanej a na úkor žalobcu.

35. V súvislosti s vyššie uvedenou námietkou dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999, dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f) OSP nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v § 241 ods. 1 písm. a) až c) OSP. Pre tento záver svedčí aj § 243a ods. 2 druhá veta OSP, ktorý upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. novembra 2013 sp. zn. 5Cdo/275/2013). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

36. Podľa § 185 ods. 1 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

37. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti, ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 CSP).

38. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 CSP).

39. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúmava správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 CSP).

40. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením, alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Zároveň dovolací súd poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/46/2017 a obdobne aj sp. zn. 4Obdo/41/2017, v ktorom uviedol, že „súd v konaní nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 185 ods. 1 CSP) a nie sporových strán. Ak súd teda v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení“.

41. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval porušenie práva na spravodlivý proces žalovanej, ak súd prvej inštancie nebral do úvahy aj ňou predkladaný dôkaz, a to odborné vyjadrenie kontrolujúce znaleckým posudkom doloženými žalobcom. Odvolací súd zdôraznil, že preukázateľne vynaložené náklady nie je možné jednoznačne definovať na základe znaleckých posudkov predložených žalobcom. Pojmy používané znalcami nie sú uvedené tak, aby bolo jednoznačne možné určiť, čo vlastne vypočítali. Preukázateľné náklady neobsahujú priemerný zisk a ani DPH. Znalecké posudky nie sú vypracované tak, aby bolo možné bez pochybností určiť preukázateľné náklady za výrub stromov v ochrannom pásme. Zároveň odvolací súd dospel k záveru, že sumu určenú znaleckými posudkami tvorenú cenníkovým vyhotovením s kalkulačným rozkladom jednotkovej ceny, prácností a hmotností nie je možné zamieňať s nákladmi, ktoré vznikli v súvislosti s odstraňovaním porastov. Z uvedeného dôvodu bol odvolací súd názoru, že žalobca svoj nárok riadne nepreukázal. Dovolací súd zároveň dodáva, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrozumiteľným a plne akceptovateľným spôsobom špecifikuje nesprávnosť vyhodnotenia dôkazov zo strany súdu prvej inštancie, čím spĺňa všetky atribúty vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP, a preto ak dovolateľ z obsahu dovolania namietal, že postupom odvolacieho súdu malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, tak takáto námietka nemôže obstať.

42. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté namietanou vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f) CSP a napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je možné považovať za neodôvodnené.

43. Dovolanie je ďalej odôvodnené § 421 ods. 1 CSP, teda tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

44. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP predpokladá, že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t.j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritorne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

45. Nesprávne právne posúdenie veci vzhľadom dovolateľ tým, že konajúci súd nesprávne podriadil vzt'ah

medzi stranami sporu pod občianskoprávnou úpravu (miesto obchodnoprávnej) s tým, že nesprávne posúdil ustanovenie § 10 ods. 3 zákona o energetike, ktoré nekonkretizuje „náhradu preukázaných nákladov za odstránenie porastov“. Podriadenie prejednávaneho sporu pod občianskoprávnou úpravu má podľa dovolateľa dopad na výšku úrokov z omeškania, pričom náhrada preukázaných nákladov za odstránenie porastov je podľa dovolateľa preukázateľná aj ním predloženými znaleckými posudkami, ktoré svojim výpočtom už v minulosti zakladali právo na plnenie zo strany žalovanej, čím medzi stranami sporu podľa žalobcu prichádza do úvahy aj aplikácia § 264 ods. 1 a 2 ObZ, resp. zaužívanú prax.

46. Dovolací súd zdôrazňuje, že v prejednávanom spore kľúčovou a podstatnou právnou otázkou pre rozhodnutie odvolacieho súdu bola v prvom rade tá, či na základe daných skutkových okolností je právnym titulom na plnenie zo strany žalovanej taký právny nárok žalobcu, ktorý zodpovedá kritériám § 10 ods. 1 písm. b) a ods. 3 zákona o energetike (účinného v čase výrubu porastov) a teda, či žalobca dostatočne a presvedčivo preukázal, že (i) výrub realizoval v rozsahu nevyhnutnom pre zachovanie bezpečnosti a spoľahlivosti prevádzky elektrického vedenia a zároveň, že (ii) ním uplatnená výška zodpovedá preukázaným oprávneným nákladom. Až po vyriešení tejto právne významnej otázky, by bolo možné pristúpiť okrem iného aj ku skúmaniu dovolateľom nastolených právnych otázok, ktoré sa týkajú príslušných úrokov z omeškania, resp. posúdenia bežnej obchodnej praxe v zmysle § 264 ObZ. Z uvedeného dôvodu na tieto čiastkové právne otázky by bolo možné v dovolacom prieskume prihliadnuť až po zodpovedaní kľúčovej otázky opierajúcej sa o naplnenie atribútov vyžadovaných ustanovením § 10 ods. 1 písm. b) a ods. 3 zákona o energetike.

47. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia je možné konštatovať, že odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie z toho dôvodu, že tento dospel na základe nesprávne zisteného skutkového stavu k nesprávnemu právnemu záveru, že žalobca preukázal svoj nárok v zmysle § 10 ods. 1 písm. b) a ods. 3 zákona o energetike. Na túto skutočnosť v dovolaní odkazuje aj dovolateľ, ktorý sa nesprávnym právnym posúdením domáha prieskumu preukázania svojho nároku skrz ním predložených znaleckých posudkov, ktoré majú svoj výpočet náhrady preukázaných nákladov za odstránenie porastov založený na šandardizovaných cenníkových výpočtoch, resp. iných kritériách ako tých, ktoré by preukazovali reálne vynaložené náklady, ktoré vznikli v súvislosti s odstraňovaním porastov. Týmto je možné uzavrieť, že aj v tejto časti sa dovolateľ dovoláva preskúmania ním predložených dôkazných prostriedkov (znaleckých posudkov) čo spôsobuje, že žalobcom nastolená otázka predstavuje otázku súvisiacu s procesným postupom konajúceho súdu a vyhodnotením skutkového stavu rozhodovaného sporu. Takto položená otázka nesprávneho právneho posúdenia veci iba zastiera dovolací dôvod uplatnený v rámci prieskumu dodržania práva na spravodlivý proces a z toho vyplývajúcej zásady rovnosti zbraní pri vyhodnutí skutkového stavu, čím nevyjadruje ústavne neakceptovateľný, resp. nesprávny výklad, či aplikáciu ustanovenia § 10 ods. 1 písm. b) a ods. 3 zákona o energetike, čo má za následok neprípustnosť podaného dovolania. Tento záver umocňuje zistenie, že odvolací súd po zopakovaní dokazovania v potrebnom rozsahu dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno a v konaní nedoložil také skutočnosti a dôkazy, ktoré by preukazovali reálne preukázateľné náklady, ktoré by vznikli s odstránením porastov.

48. Dovolací súd zároveň dodáva, že za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 1 a 2 CSP, nemožno považovať ani argumenty žalobcu uvedené v dovolaní, z ktorých je zrejmé v zásade len jeho nespokojnosť s rozhodnutím odvolacieho súdu. Samotná polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či nesúhlas s právnym záverom odvolacieho súdu a kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP.

49. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu vyvodená podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c), f) CSP, odmietol.

50. O trovách dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

51. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok